

Observera att denna konsoliderade version är en sammanställning, och att den tryckta författningen är den officiellt giltiga. En konsoliderad version är en fulltextversion där alla ändringar har införts i grundförfattningen.

Finansinspektionens författningssamling

Utgivare: Finansinspektionen, Sverige, www.fi.se
ISSN 1102-7460

FFFS 2010:7

Finansinspektionens föreskrifter om hantering och offentliggörande av likviditetsrisker för kreditinstitut och värdepappersbolag;

Konsoliderad elektronisk utgåva

Senast uppdaterad: 2014-06-26

Observera att endast den tryckta utgåvan gäller vid rättstillämpning

Beslutade: 2010-10-04

Ikraftträdande: 2010-10-31

Ändringar: FFFS 2014:21

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser om hur ett företag ska hantera sina likviditetsrisker och offentliggöra information om likviditetsrisk. (FFFS 2014:21)

Tillämpningsområde

2 § Föreskrifterna gäller för

1. bankaktiebolag,
2. sparbanker,
3. medlemsbanker,
4. kreditmarknadsbolag,
5. kreditmarknadsföreningar, och
6. värdepappersbolag.

Ett moderföretag ska dessutom tillämpa föreskrifterna på grundval av företagets konsoliderade situation enligt artikel 18.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012. Vad som anges om styrelse och verkställande direktör ska då gälla för moderföretagets styrelse och verkställande direktör.

Ett företag som ingår i en konsoliderad situation enligt artikel 18.1 i förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag, behöver inte enskilt uppfylla kraven enligt 4 kap. 5 § om det tillsammans med övriga företag i gruppen uppfyller kraven på gruppnivå och det dels finns rättsligt bindande åtaganden om fullgott likviditetsstöd mellan det företag där likviditetsreserven är placerad och företaget, dels att likviditet går att flytta fritt mellan dessa

företag. Detsamma gäller för ett dotterföretag som ingår i en konsoliderad situation enligt artikel 18.1 i förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag som står under grupp tillsyn inom EES, om företaget lyder under nationell reglering om hantering av likviditetsrisk som motsvarar dessa föreskrifter.

Ett företag som ingår i en konsoliderad situation enligt artikel 18.1 i förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag behöver inte enskilt uppfylla kraven i 5 kap. om moderföretaget uppfyller kraven på grundval av den konsoliderade situationen. (FFFS 2014:21)

Proportionalitet

3 § Ett företag ska när det tillämpar dessa föreskrifter ta hänsyn till företagets storlek, risktolerans, verksamhetens komplexitet, arten och omfattningen av exponeringen för likviditetsrisker samt företagets roll som likviditetsförsörjare på marknaden.

Definitioner

4 § I dessa föreskrifter betyder

Dotterföretag: ett institut och ett finansiellt institut som enligt artikel 4.16 i förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag är dotterföretag till ett moderföretag,

Likviditetsrisk: risken för att inte kunna infria sina betalningsförpliktelser vid förfallotidpunkten utan att kostnaden för att erhålla betalningsmedel ökar avsevärt.

Moderföretag: det företag som enligt artikel 11.3 i förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag ansvarar för att de krav som ställs på grundval av en konsoliderad situation uppfylls,

Värdepappersbolag: ett värdepappersbolag enligt definitionen i 1 kap. 5 § 26 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden. (FFFS 2014:21)

2 kap. Organisatoriska krav

Risktolerans

1 § Ett företag ska ha en dokumenterad risktolerans som dels är baserad på en klart uttalad kvantitativ och kvalitativ syn på vilken likviditetsrisk som är lämplig, dels är anpassad till företagets verksamhetsmål, strategiska inriktning och generella riskpreferens. Företagets styrelse ska fatta beslut om risktoleransen.

Riktlinjer och instruktioner

2 § Ett företag ska ha strategier enligt 4 kap. samt riktlinjer och instruktioner om hantering av företagets likviditetsrisk i enlighet med den risktolerans som styrelsen beslutar enligt 1 § för att säkerställa att företaget håller tillräckligt med likviditet.

3 § Ett företags verkställande direktör ska följa och regelbundet rapportera företagets hantering av likviditetsrisker och likviditetsutveckling till styrelsen.

4 § Styrelsen för ett företag ska minst årligen granska och godkänna strategier enligt 4 kap. och riktlinjer som avser företagets hantering av likviditetsrisk. Styrelsen ska även försäkra sig om att företagets verkställande ledning hanterar likviditetsrisker i enlighet med företagets risktolerans.

5 § Riktlinjer och instruktioner om hantering av likviditetsrisk ska säkerställa att företaget bevakar och tillgodoser framtida likviditetsbehov vid normal daglig hantering såväl som vid temporära och utdragna krissituationer. De ska även ge anvisningar om ansvars- och arbetsfördelning, mätmetoder, limiter, uppföljning och rapportering. Riktlinjerna och instruktionerna ska avse företaget som helhet inklusive eventuella filialer och i förekommande fall samordningen dem emellan.

Ett dotterföretag som ingår i en konsoliderad situation enligt artikel 18.1 i förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag, ska när det tar fram egna riktlinjer, instruktioner och strategier beakta de riktlinjer och instruktioner som gäller för gruppen. (*FFFS 2014:21*)

6 § All berörd personal i företaget ska underrättas om strategierna, riktlinjerna och instruktionerna.

Likviditetsriskkontroll

7 § I varje företag ska det finnas en central funktion för oberoende kontroll av likviditetsrisker (likviditetsriskkontroll) som är underställd den verkställande direktören eller en ledamot av den verkställande ledningen som inte är ansvarig för positionstagande enheter. Den centrala likviditetsriskkontrollfunktionen ska ha goda kunskaper om finansiella instrument, likviditetsrisker och metoder för styrning och kontroll av likviditetsrisker.

Om företaget har en central funktion för riskkontroll kan likviditetsriskkontrollen utföras av denna.

Om ett företag ingår i en konsoliderad situation enligt artikel 18.1 i förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag får den centrala funktionen för likviditetsriskkontroll placeras i moderföretaget. Den centrala likviditetsriskkontrollfunktionen ansvarar för den löpande rapporteringen och analysen av företagets och i förekommande fall gruppens likviditetsrisker.

Om ett företag har en lokalt placerad funktion för likviditetsriskkontroll inom en positionstagande enhet ska den lokala funktionen rapportera till den centrala likviditetsriskkontrollfunktionen eller den centrala riskkontrollfunktionen om en sådan finns.

Ett dotterföretag som ingår i en konsoliderad situation enligt artikel 18.1 i förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag ska anpassa sin likviditetsriskkontrollfunktion till den för gruppen gemensamma likviditetsriskkontrollfunktionen. (*FFFS 2014:21*)

Oberoende granskning

8 § Ett företag ska regelbundet låta genomföra en oberoende granskning och utvärdering av företagets styrning och kontroll av likviditetsrisker. En funktion för oberoende granskning ska vara direkt underställd företagets styrelse. Om företaget har en funktion för internrevision kan den oberoende granskningen utföras av den.

Företaget ska granska likviditetsriskkontrollen för att identifiera svagheter eller problem med rutiner, metoder och system för beräkning och rapportering av likviditetsrisker. Företaget ska även regelbundet granska att fastställda riktlinjer och processer följs samt att processerna uppfyller de uppsatta målen. Den oberoende granskningen ska även följa upp att företaget har en ändamålsenlig organisation för sin likviditetshantering.

3 kap. Identifiering och mätning av likviditetsrisker

Omfattning

1 § Ett företag ska identifiera och mäta sina exponeringar mot likviditetsrisker och sitt finansieringsbehov inom och mellan olika affärsverksamheter och valutor.

Ett moderföretag ska särskilt beakta och dokumentera olika rättsliga och operativa begränsningar att fritt överföra likviditet och säkerheter mellan företag som ingår i den konsoliderade situationen enligt artikel 18.1 i förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag. (FFFS 2014:21)

Internprissättning av likviditetsrisk

2 § Ett företag ska beräkna sina kostnader för likviditet och beakta kostnaderna i internprissättning och prestationsmätt. Kostnaderna för likviditet ska återspegla företagets aktuella refinansieringskostnad på förekommande löptider samt den kostnad som det innebär för företaget att hålla en likviditetsreserv enligt 4 kap.

Olika likviditetsriskmått

3 § Ett företag ska använda sig av flera specialanpassade riskmått och nyckeltal för att beräkna likviditetsrisk på ett heltäckande sätt. Företaget ska ha ett framtblickande perspektiv på likviditetsrisk och bedöma balansräkningens struktur, kassaflöden, likviditetspositioner och risker i poster utanför balansräkningen. Riskmått och nyckeltal ska identifiera sårbarhet vid normal verksamhet liksom under perioder av stress. Mätmetoderna ska i tillämpliga fall skilja på likviditetsrisker i olika valutor.

4 § Ett företag ska beräkna de kassaflöden som förväntas uppstå när samtliga tillgångar, skulder och poster utanför balansräkningen avvecklas. Kassaflödena ska fördelas på de olika tidsintervall inom vilka de normalt förväntas uppstå. Kassainflöden från tillgångar i likviditetsreserven enligt 4 kap. ska dock hänföras till de tidsintervall där tillgången tidigast kan omvandlas till betalningsmedel.

Företaget ska i beräkningen använda dagliga tidsintervall. Om det med hänsyn till företagets storlek inte är lämpligt och rimligt att använda dagliga tidsintervall får företaget använda minst sju tidsintervall: en dag, mer än en dag till en vecka, mer än en vecka till en månad, mer än en månad till tre månader, mer än tre månader till sex månader, mer än sex månader till ett år, mer än ett år. Tidsintervallen ska vara ömsesidigt uteslutande och sammantaget uttömmande. Ett moderföretag ska alltid använda dagliga tidsintervall upp till ett år på grundval av företagets konsoliderade situation enligt artikel 18.1 i förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag.

För varje tidsintervall ska företaget beräkna nettokassaflödet såsom summan av förväntade kassautflöden minus summan av förväntade kassainflöden. Företaget ska därefter ackumulera nettokassaflödet över samtliga tidsintervall för att visa hur länge det har ett positivt kassaflöde. (FFFS 2014:21)

5 § Ett företag ska när det beräknar förväntade kassaflöden skilja mellan kontrakterade kassaflöden med fastställda betalningstidpunkter och sådana kassaflöden för vilka betalningstidpunkter och storlek styrs av företagets egna beslut, kundbeteenden eller marknadsutvecklingen. I de fall kundbeteenden eller marknadsutveckling ligger till grund för beräkningen av kassaflöden ska dessa baseras på empiriska observationer och etablerade beräkningskonventioner.

Företaget ska säkerställa att metoder och antaganden som används för att beräkna de förväntade kassaflödena är relevanta.

6 § Ett företag ska även mäta sin strukturella likviditetsrisk. Företaget ska beräkna och över tiden följa lämpliga nyckeltal ur balansräkningen för att belysa den finansiella strukturen och specifika inslag i företagets likviditetsrisk.

Stresstester

7 § Ett företag ska vara väl förberett på att hantera sin betalningsberedskap under förutsättningar som avviker från normala förhållanden. Företaget ska därför regelbundet utföra stresstester som identifierar och mäter likviditetsrisken under olika scenarier och försäkra sig om att företagets aktuella exponeringar för likviditetsrisk stämmer överens med dess fastställda risktolerans.

Företaget ska utforma lämpliga scenarier utifrån sin aktuella riskprofil. Dessa scenarier ska baseras på varierande grad av stress och varaktighet och täcka såväl företagsspecifika som marknadsrelaterade problem. Problem ska belysas såväl enskilt som i kombination med varandra.

Stresstesterna ska ta hänsyn till utvecklingen av likviditeten intradag och behovet av likviditet för tidskritiska betalningar.

8 § Ett företag ska utforma sina stresstester utifrån sin egen och kundernas riskexponering samt verksamhetens inriktning och komplexitet. Huvudsakliga komponenter i ett företags stresstester ska i förekommande fall vara antaganden om att företaget inte längre har tillgång till icke säkerställd marknadsfinansiering och antaganden om stora uttag i inlåningen från allmänheten. Marknadsomfattande stresstester ska bygga på antaganden om urholkade marknadsvärden för vissa tillgångar och en allmän försämring i villkoren för marknadsfinansiering.

Företaget ska regelbundet se över de antaganden som ligger till grund för de stresstestscenarier som används, för att försäkra sig om att de är relevanta.

9 § Ett företag ska använda resultaten från stresstester för att anpassa sina strategier, riktlinjer och positioner. Resultatet av stresstesterna ska stämmas av mot företagets risktolerans.

10 § Ett dotterföretag som ingår i en konsoliderad situation enligt artikel 18.1 i förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag får beakta sin roll och position i gruppen när det tillämpar 7–9 §§. (FFFS 2014:21)

4 kap. Hantering av likviditetsrisk

Likviditetsstrategi

1 § Ett företags långsiktiga plan för hur företaget ska kunna infria sina betalningsförpliktelser (likviditetsstrategi) ska omfatta

- hur likviditetshanteringen ska organiseras,
- hur tillgångar respektive skulder sätts samman,
- fördelningen på olika löptider och valutor,
- överföring av likviditet mellan olika länder,
- utnyttjande av upplåningsinstrument,
- innehav av realiserbara tillgångar, och
- beredskap för ojämna likviditetsflöden intradag.

Finansieringsstrategi

2 § Ett företag ska i en långsiktig plan för sin framtida finansiering (finansieringsstrategi) eftersträva att det finns en tillräcklig grad av diversifiering av finansieringskällorna med hänsyn till i tillämpliga fall antal och typ av motparter, typ av finansiella instrument, säkerställd och icke säkerställd upplåning, löptider, valutor och geografiska marknader.

Företaget ska närvara på sina utvalda finansieringsmarknader och se till att ha en stark relation till sina finansiärer för att främja en effektiv diversifiering av sina finansieringskällor. Företaget ska identifiera de viktigaste faktorerna som påverkar möjligheten att anskaffa finansiering och noggrant följa dessa faktorer för att försäkra sig om att den bedömda finansieringsförmågan fortfarande gäller under olika tänkbara omständigheter.

Intradagslikviditet

3 § Ett företag ska hantera sina intradagslikviditetspositioner och därmed sammanhängande risker så att det kan klara sina betalnings- och avvecklingsåtaganden i olika valutor och i olika betalningssystem. Företaget ska klara sina åtaganden på utsatt tid såväl under normala förhållanden som vid marknadsstörningar och ska särskilt identifiera och prioritera de mest kritiska förpliktelseerna. Företaget ska även beakta sådana åtaganden som kan uppstå i dess roll som korrespondentbank, förvaringsinstitut eller likviditetsförsörjare i betalningssystem.

Säkerheter

4 § Ett företag ska hantera sina säkerheter och följa dessa för sina dotterbolag med avseende på jurisdiktion och valutaexponering. Företaget ska skilja på tillgångar som är ianspråktagna som säkerheter och övriga tillgångar.

Företaget ska främst informera sig om huruvida de värdepapper som företaget innehar godtas som säkerheter för större motparter och finansiärer av säkerställd upplåning på den privata marknaden. Företaget ska därutöver informera sig om vilka krav som gäller för att värdepapper ska få användas som säkerhet i centralbanker för att få tillgång till intradagskredit, repor och penningpolitiska krediter, inklusive utlåning i utlåningsfaciliteter. Ett värdepappers marknadsvärde ska justeras med ett lämpligt värderingsavdrag.

Företaget ska följa lokaliseringen av tillgängliga säkerheter och hur dessa säkerheter lämpligen kan mobiliseras.

Likviditetsreserv

5 § Ett företag ska hålla en avskild reserv av högkvalitativa likvida tillgångar som kan användas för att säkra företagets kortsiktiga betalningsförmåga vid bortfall eller försämrad tillgång till vanligtvis tillgängliga finansieringskällor. Tillgångarna i likviditetsreserven får inte vara ianspråktaga som säkerheter. Storleken på likviditetsreserven ska vara sådan att det är möjligt för företaget att stå emot en allvarlig likviditetspåfrestning utan att det behöver ändra sin affärsmodell.

Likviditetsreserven ska bestå av sådana tillgångar att likviditet kan skapas på kort tid till förutsägbara värden. Likviditetsreserven ska utgöras av tillgångar som är både likvida på privata marknader och belåningsbara i centralbanker. Inlåningsmedel, i centralbanker eller en annan bank, som är tillgängliga påföljande dag kan medräknas i likviditetsreserven.

Företaget ska förvissa sig om att det inte finns några hinder för att använda reservens tillgångar för finansiering på kort sikt.

Ett moderföretag ska när det fastställer storleken på och lokaliseringen av likviditetsreserven, beakta i vilken grad som företag inom gruppen ska vara självförsörjande med likviditet och omfattningen av likviditetsstöd till dotterföretag.

Ett företag med likviditetsrisk i olika valutor ska i möjligaste mån fördela likviditeten på valutaslagen för att undvika eventuella störningar på swapmarknaderna. (FFFS 2014:21)

Andra likviditetsskapande åtgärder

6 § Ett företag ska bedöma vilka andra åtgärder som kan skapa likviditet inom en nära framtid utan att det behöver ändra sin affärsmodell.

Limiter

7 § Ett företag ska sätta limiter för att kontrollera sin exponering och känslighet för likviditetsrisk totalt och i olika valutor. Limiterna ska omprövas regelbundet och justeras när omständigheter eller styrelsens risktolerans förändras. Valet av vilka limiter som införs i företaget ska ske med hänsyn till vilka metoder det använder för att mäta likviditetsrisken och är därmed en följd av verksamhetens art, omfattning och komplexitet.

Företaget ska under normala omständigheter använda limiterna i den löpande hanteringen av likviditet inom och över affärsområden och juridiska personer. En sådan limitsstruktur ska också säkerställa att företaget kan fortsätta att agera under tider av marknadsstress, företagsstress och en kombination av dessa.

Företaget ska ha en beslutsordning för fördelning av limiter. Beslutsordningen ska innehålla uppgifter om hur, av vem och till vem limitöverdrag rapporteras och dokumenteras. Det ska också framgå om och på vilka villkor limiter kan omfördelas samt vilka åtgärder som ska vidtas vid överträdelser av limiter.

Övervakning

8 § Ett företag ska identifiera och använda interna företagsspecifika indikatorer för likviditetsrisker och, där det är möjligt, marknadsrelaterade indikatorer som tidigt kan varna för negativa trender och ökad risk.

Beredskapsplanering

9 § Ett företag ska ha en beredskapsplan för hantering av likviditetskriser.

Beredskapsplanen ska innehålla en tydlig ansvarfördelning för all berörd personal samt instruktioner för hur företaget ska komma till rätta med likviditetsunderskott. Planen ska ange lämpliga åtgärder för att hantera konsekvenserna av olika typer av krissituationer samt innehålla definitioner på händelser som utlöser och eskalerar beredskapsplanen.

Beredskapsplanen ska regelbundet testas och uppdateras bl.a. utifrån resultatet av stresstesterna.

10 § Ett dotterföretag som ingår i den konsoliderade situationen enligt artikel 18.1 i förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag får beakta sin roll och position i gruppen vid tillämpningen av 9 §. (*FFFS 2014:21*)

5 kap. Offentliggörande av information

Information som ska offentliggöras minst årligen

1 § Ett företag ska minst en gång per år offentliggöra den information som anges i 7–9 §§. Informationen ska avse förhållanden på balansdagen för företagets årsredovisning eller i förekommande fall den koncernredovisning som omfattar de företag som ingår i den konsoliderade situationen enligt artikel 18.1 i förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag.

Informationen ska offentliggöras i samband med att årsredovisningen eller koncernredovisningen offentliggörs.

Informationen ska innehålla uppgift om att det är fråga om information som ska lämnas minst årligen enligt dessa föreskrifter. (*FFFS 2014:21*)

Information som ska offentliggöras kvartalsvis

2 § Ett företag ska fyra gånger per år offentliggöra den information som anges i 9 §. Informationen ska avse förhållanden per balansdagarna 31 mars, 30 juni, 30 september och 31 december.

Informationen ska offentliggöras så snart som möjligt, dock senast två månader efter balansdagen. Om ett företag väljer att offentliggöra informationen som anges i 9 § samtidigt som företaget offentliggör information enligt 1 § ska den offentliggöras senast fyra månader efter balansdagen.

Informationen ska innehålla uppgifter om att det är fråga om information som ska lämnas minst fyra gånger per år enligt dessa föreskrifter. (*FFFS 2014:21*)

3 § Ett företag ska bedöma om företagets eller gruppens verksamhet gör att det behöver offentliggöra en viss del eller all information enligt dessa föreskrifter oftare än vad som följer av 1 och 2 §§. (FFFS 2014:21)

4 § I den information som lämnas enligt 2 och 3 §§, ska begrepp och termer så långt det är möjligt stämma överens med de som används i den årliga informationen enligt 1 §. (FFFS 2014:21)

Var information ska finnas tillgänglig och information om företaget

5 § Den information som ska offentliggöras enligt detta kapitel ska finnas tillgänglig på företagets webbplats och får lämnas i företagets årsredovisning, koncernredovisning eller delårsrapporter. Om företaget offentliggör informationen i något av dessa dokument ska det finnas tillgängligt på företagets webbplats. (FFFS 2014:21)

Ett företag som inte har en webbplats ska till allmänheten kunna tillhandahålla informationen på annat sätt. (FFFS 2014:21)

6 § Ett företag ska, när det offentliggör information enligt detta kapitel, ange sitt fullständiga namn och organisationsnummer. (FFFS 2014:21)

Information om likviditetsrisk

7 § Ett företag ska offentliggöra sådan information enligt 8 och 9 §§ som gör att marknads aktörer på ett välgrundat sätt kan bedöma företagets förmåga att hantera likviditetsrisk och dess likviditetsposition. (FFFS 2014:21)

8 § Företaget ska beskriva dels sin strategi och sina riktlinjer för att hantera likviditetsrisk, dels hur funktionen för hantering av likviditetsrisk är organiserad. Vidare ska omfattningen och utformningen av riskrapporterings- och riskmätningssystemen framgå. Företaget ska även beskriva vilka stresstester det utför och hur beredskapsplanen är utformad. (FFFS 2014:21)

9 § Företaget ska också offentliggöra kvantitativ information om sina likviditetspositioner som gör det möjligt för marknads aktörer att få en uppfattning om dess likviditetsrisk. Företaget ska åtminstone offentliggöra information om storleken på dess likviditetsreserv och hur den är sammansatt, storleken och fördelningen på olika finansieringskällor samt värden på olika riskmått och nyckeltal. Företaget ska även tillhandahålla tillräcklig kvalitativ information om riskmått och nyckeltal som det använder, så att marknadsaktörerna kan förstå dem. (FFFS 2014:21)

10 § Finansinspektionen beslutar om undantag från bestämmelserna i detta kapitel, om det finns särskilda skäl. (FFFS 2014:21)

FFFS 2010:7

1. Dessa föreskrifter träder i kraft den 31 oktober 2010 och tillämpas från och med den 31 december 2010.

FFFS 2010:7

2. Genom föreskrifterna upphävs Finansinspektionens allmänna råd (FFFS 2000:10) om hantering av marknads- och likviditetsrisker i kreditinstitut och värdepappersbolag i de delar som avser likviditetsrisker.

FFFS 2014:21

Dessa föreskrifter träder i kraft den 2 augusti 2014.